18.09.2026

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

HE 130/2026 vp

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE ELÄINTENPITOKIELTOA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTTAMISEKSI

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja antaa kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eläintenpitokieltoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi.

SLC pitää eläinten hyvinvoinnin turvaamista ja eläinsuojelurikosten ennaltaehkäisyä erittäin tärkeänä. Eläintenpitokielto on tarpeellinen turvaamistoimi vakavissa tilanteissa. Samalla sääntelyssä on kuitenkin varmistettava seuraamusten oikeasuhtaisuus sekä riittävä tapauskohtainen harkinta, sillä eläintenpitokiellolla voi olla kotieläintuotannossa erittäin merkittäviä ja pitkäaikaisia vaikutuksia paitsi eläintenpitäjään myös koko maatilayrityksen toimintaan.

SLC haluaa nostaa hallituksen esityksestä esille erityisesti seuraavat näkökohdat.

Eläintenpitokiellon määräämisperusteet:

SLC pitää esityksen ongelmallisimpana kohtana ehdotusta, jonka mukaan perusmuotoisesta eläinsuojelurikoksesta tuomittu olisi määrättävä eläintenpitokieltoon, jollei kiellon määräämättä jättämiselle ole painavia syitä. Muutos tarkoittaisi käytännössä sitä, että eläintenpitokiellosta tulisi perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen yhteydessä pääsääntö, kun nykyisen lainsäädännön mukaan kiellon määrääminen on tuomioistuimen harkinnassa. SLC vastustaa tältä osin ehdotettua muutosta ja katsoo, että tuomioistuimen nykyinen tapauskohtainen harkintavalta tulee säilyttää.

Tuotantoeläinten pidossa eläinsuojelurikoksen taustalla olevat tilanteet voivat olla hyvin erilaisia. Tilanteeseen voivat vaikuttaa esimerkiksi pitkäaikainen sairaus, henkinen tai fyysinen kuormitus, taloudelliset vaikeudet tai muut poikkeukselliset elämäntilanteet. Olennaista on, että tuomioistuimella säilyy mahdollisuus arvioida tapausta kokonaisuutena ja ottaa huomioon muun muassa teon vakavuus, eläinten hyvinvoinnille aiheutunut vaara, rikoksen uusimisen riski, olosuhteet sekä jo toteutetut korjaavat toimenpiteet.

SLC korostaa lisäksi, että ehdotettu muutos lisäisi eläinsuojeluvalvonnassa tehtävien viranomaisarvioiden merkitystä. Koska valvonnassa tehdyt havainnot voivat johtaa rikosprosessin käynnistymiseen ja eläintenpitokiellolla voi olla erittäin merkittäviä seurauksia, SLC pitää tärkeänä, että tapauskohtainen harkinta säilyy viime kädessä tuomioistuimella.

Eläintenpitokiellolla voi olla tuotantoeläintilalla erittäin laajat seuraukset. Kielto voi käytännössä merkitä koko kotieläintuotannon lopettamista ja aiheuttaa merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia maatilayritykselle ja siihen sidoksissa oleville henkilöille. Tämän vuoksi seuraamuksen oikeasuhtaisuuteen ja tapauskohtaiseen arviointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota.

SLC toteaa samalla, että määräaikaisen eläintenpitokiellon vähimmäiskeston pidentäminen perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen osalta yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen ei välttämättä muuta käytännön vaikutuksia niissä vakavissa tapauksissa, joissa eläintenpitokielto johtaa joka tapauksessa

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

tuotannon lopettamiseen. SLC:n kannalta keskeisin kysymys on siten tuomioistuimen riittävän tapauskohtaisen harkintavallan säilyminen.

Eläintenpitokiellon muuttaminen ja kumoaminen:

SLC pitää hyvänä, että eläintenpitokiellon muuttaminen tai kumoaminen mahdollistetaan muuttuneiden olosuhteiden perusteella. Menettelyn tulee olla riittävän joustava, jotta olennaisesti muuttuneet olosuhteet voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon.

Eläintenpitokiellon rikkominen:

SLC suhtautuu edelleen kriittisesti ehdotettuun rangaistusasteikon ankaroitumiseen. Kotieläintiloilla asuin- ja tuotantotilat sijaitsevat usein samalla tilakeskuksella, minkä vuoksi sääntelyn vaikutuksia tulee arvioida huolellisesti erityisesti oikeasuhtaisuuden, oikeusturvan ja yksityiselämän suojan näkökulmasta.

Tuotannon hallittu alasajo:

SLC pitää tärkeänä, että eläintenpitokiellon täytäntöönpanossa voidaan huomioida tuotantoeläintilojen erityispiirteet. Eläinten myynti tai muu asianmukainen luovuttaminen tulee voida järjestää siten, että tuotannon hallittu alasajo on mahdollinen ja eläinten hyvinvointi voidaan turvata.

Ennaltaehkäisy:

SLC korostaa lisäksi ennaltaehkäisevien toimien ja varhaisen tuen merkitystä eläinten hyvinvointiongelmien ehkäisemisessä. Maatalousyrittäjien Varhaisen tuen palveluiden jatkuvuus ja kehittäminen on tärkeää, jotta ongelmiin voidaan puuttua ennen niiden kärjistymistä.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Cecilia Nyholm
Asiantuntija

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0